

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.II.30.094/2022/4.

Felperes:

(felperes neve) ((felperes címe).)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Nahóczky Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Nahóczky Endre; iroda címe)

Az alperes:

(alperes neve) ((alperes címe))

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Bihari Krisztina; iroda címe.)

A per tárgya:

Deviza alapú lízingszerződésből eredő követelés

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.G.40.062/2020/64.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

Alperes 20.G.40.062/2020/65.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 162 324 (egymillió-egyszázhatvankettőezer-háromszázhuszonnégy) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes (korábbi elnevezése (X)) mint lízingbeadó és (alperes édesapja neve), az alperes édesapja (a továbbiakban: alperesi jogelőd) mint lízingbevevő 2007. szeptember 28-án (....), 2007. november 5-én (....), (..), 2007. november 27-én (.....), 2007. december 12-én (....), 2007. december 21-én (.....), (.....), (.....) és (....) számon kötöttek egymással CHF-ben nyilvántartott deviza alapú lízingszerződést a lízingbevevő egyéni vállalkozása folytatásához szükséges gépjárművek finanszírozására. Az egyedi lízingszerződésben meghatározták a tőke és regisztrációs adó, az ÁFA összegét, valamint a maradványértéket. A szerződések mellékleteiben rögzítették a lízingdíj fizetési ütemezését, valamint tőke- és kamat megbontását. Valamennyi szerződésben rögzítésre került, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat tartalmazza, amely a (....), a (....), a (..) számú szerződések tekintetében a (üzletszabályzat 1. neve) elnevezésű, a további szerződések esetében a (üzletszabályzat 2. neve) megjelölésű üzletszabályzat volt.

[2] Az üzletszabályzatokban meghatározásra került – egyebek mellett – a mértékadó devizanem, a mértékadó kamatláb, a mértékadó kamatláb hatályos referencia értéke, a mértékadó árfolyam, számlázási árfolyam, esedékességi árfolyam, a kamatváltozás fogalma.

[3] Mindkét üzletszabályzat alábbi szerződési pontjai egyező rendelkezéseket tartalmaztak:

[4] III.1.b. pont: A lízingbevevő köteles az egyedi lízingszerződésben meghatározott fizetési kötelezettségeinek legkésőbb az esedékesség időpontjában eleget tenni.

[5] III.1.f. pont: A lízingbevevő köteles a lízingbeadó székhelyén és fióktelepein kifüggesztett hirdetemén szerinti költségeket – azok felmerülése esetén – megtéríteni. A lízingbeadó a költségeket az azok felmerülésekor hatályos hirdetemén szerint jogosult megállapítani.

[6] A VI.2. pont késedelem esetére a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatfizetési kötelezettséget írt elő.

[7] A VIII.4.a.) pont a lízingszerződés lízingbevevő szerződésszegése miatti felmondása esetére rögzíti, hogy a lízingbeadó a lízingbevevőtől olyan mértékű kártérítést követelhet, amely abba a helyzetbe hozza, amelybe akkor került volna, ha a lízingbevevő szerződésszerűen teljesít.

[8] A VIII.4.b.) pont: A felmondás napjáig esedékessé vált fizetési kötelezettséget meghaladó fizetési kötelezettségeket rögzíti.

[9] A bíróság közérdekű perben hozott döntése és a törvényi előírások következtében az üzletszabályzatok módosításra kerültek, a (üzletszabályzat 2. neve) üzletszabályzat helyébe a (üzletszabályzat 3. neve) számmal jelölt, majd 2009. augusztus 1. napjától a (üzletszabályzat 3. neve) és (üzletszabályzat 1. neve) megjelölésű üzletszabályzatok helyébe a (üzletszabályzat 4. neve) számú üzletszabályzat lépett. Annak IX.4.a. és b. pontja megegyező rendelkezést tartalmaz a szerződéskötéskor hatályos üzletszabályzatok VIII.4.a. és b. pontjával.

[10] A Hirdetemén 5. pontja a kintlévőség kezeléssel kapcsolatos nettó külön eljárási díjak és nettó ügyviteli költségek összegét rögzíti. A 6. pont a késedelmi kamat pontos meghatározását tartalmazza.

[11] Az alperesi jogelőd és a felperes a lízingszerződések megkötésével egyidejűleg külön okiratba foglalt megállapodást kötöttek, amely szerint a szerződés tárgyát képező eszközökre a biztosítóval a lízingbeadó mint szerződő díjfizető kötötte meg a CASCO biztosítást oly módon, hogy a lízingbeadó 5 évre előre egyösszegben kifizette a biztosítási díjat, erre tekintettel a biztosító kedvezményes díjat állapított meg. Rögzítették, az így megfizetett

biztosítási díjat a lízingbevevő a teljes futamidőre elosztva a lízingdíjban érvényesíti (integrált CASCO).

[12] A szerződő felek 2012. augusztus 15-én a futamidőt meghosszabbították és a (...) számú szerződés lejárátát 2013. augusztus 5. napjában, a továbbiakat 2013. november 5. napjában határozták meg.

[13] 2012. augusztus 17. napján a felperes mint lízingbeadó, az alperes jogelődje mint engedményező és az alperes mint engedményes között valamennyi szerződésre engedményezés-tartozásátvállalás elnevezésű megállapodás jött létre. Azok 1. pontjában meghatározták az alperes jogelődjének a megállapodás megkötése napjáig esedékessé vált fennálló tartozásait ((....) számú szerződés: 1 535 558 Ft; (.....) számú szerződés: 3 072 853 Ft; (.....) számú szerződés: 2 687 411 Ft; (.....) számú szerződés: 3 092 217 Ft; (.....) számú szerződés: 3 917 235 Ft; (....) számú szerződés: 5 029 429 Ft; (..) számú szerződés: 868 111 Ft; (.....) számú szerződés: 3 090 211 Ft; (....) számú szerződés: 1 721 174 Ft).

[14] A 2. pont alapján az alperes vállalta, hogy a jogelődje szerződésben rögzített tartozásán felül az értéknapot követően esedékessé váló fizetési kötelezettségeket is teljesíti az egyedi lízingszerződésben és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat szerint.

[15] A 3. pontban az alperesi jogelőd az alperesre engedményezte a lízingszerződésből eredő jogait és kötelezettségeit, az alperes pedig átvállalta az engedményező lízingbeadóval fennálló 1-2. pontban megjelölt tartozásait, amelyhez a lízingbeadó felperes a 4. pontban hozzájárult.

[16] A 10.1. pont szerint az alperes mint engedményes az értéknapi esedékessé vált teljes tartozás összegét a részletfizetési megállapodás alapján köteles megfizetni, amelyre tekintettel az egyedi lízingszerződést külön okiratba foglaltan közös megegyezéssel módosítják.

[17] A 12. pont az engedményezés-tartozásátvállaláshoz kapcsolódó elszámolás részletszabályait rögzítette. A 12.2. pont szerint az engedményes tartozik a lízingbeadó felé a termékértékesítési számlában megjelölt piaci ár és az átvállalt hátralévő tőketartozás összegének különbözetével. A 12.3. pont alapján a lízingbeadó a megállapodás aláírásával az engedményesre engedményezi az engedményessel szembeni megállapodás 12.2. pontjában szereplő összeget.

[18] A fenti megállapodással egyidejűleg a felperes és az alperes ugyancsak külön okiratba foglaltan az integrált CASCO biztosítással kapcsolatos megállapodást is kötöttek az alperesi jogelőddel létrejött szerződéssel egyező tartalommal.

[19] A felperes a CASCO biztosítási díjat a biztosító társaságnak megfizette ((.....): 1 092 940 Ft; (....): 543 809 Ft; (.....): 1 129 083 Ft; (....): 470 658 Ft; (.....): 846 775 Ft; (.....): 911 911 Ft; (.....): 911 911 Ft; (.....): 831 488 Ft (csatolva 33/F/37.).

[20] Az alperes a részletfizetési megállapodásban foglaltaknak nem tett eleget, ezért a felperes a lízingszerződéseket – a (...) számú kivételével, amelynek futamideje 2013. augusztus 5. napján lejárt – 2013. szeptember 27. napján azonnali hatállyal felmondta. Az alperes fennálló tartozását 63 618 715 Ft-ban jelölte meg.

[21] Az alperes fizetési kötelezettségének nem tett eleget és a lízingtárgyakat sem adta a felperes birtokába.

[22] A (Y) Járásbíróság () számú 2018. július 13. napján jogerőre emelkedett ítéletében kötelezte az alperest a lízingtárgyak 15 napon belül felperes részére történő birtokbaadására. A jogerős ítélet indokolása szerint a perben a jelen per alperese nem tette vitássá a lízingszerződések létrejöttének tartalmát és érvényességét (9. oldal harmadik bekezdés). Nyilatkozata szerint sem az árfolyamkockázat, sem pedig a különmű

árfolyamok alkalmazásának tisztességtelenségére nem kívánt hivatkozni, a 2007. évi szerződésekkel kapcsolatban megtámadási kifogást nem terjesztett elő, ezért a szerződések érvényességét a bíróság nem vizsgálta (9. oldal negyedik bekezdés). A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint az azonnali hatályú felmondás időpontjában az alperesnek a lízingszerződésekből eredően 64 477 226 Ft tartozása állt fenn.

[23] A felperes a lízingtárgyakat értékesítette, az abból befolyt vételárral az alperes fennálló tartozását csökkentette.

A kereset és az ellenkérelem

[24] A felperes – az alperes ellenkérelmében előadott védekezésére tekintettel – megváltoztatott keresetében elsődlegesen szerződésből eredő követelés jogcímén kérte kötelezni az alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a részére

[25] – (...) számú lízingszerződésből eredően: 9.638.412,- Ft tőkét, 2.471.101,- Ft lejárt késedelmi kamatot és a tőke után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[26] – (...) számú lízingszerződésből eredően: 2.245.684,- Ft tőkét, 164.486,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 1.994.684,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[27] – (..) számú lízingszerződésből eredően: 4.156.031,- Ft tőkét, 829.179,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 3.946.016,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[28] – (.....) számú lízingszerződésből eredően: 10.504.350,- Ft tőkét, 1.167.725,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 10.054.864,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[29] – (...) számú lízingszerződésből eredően: 4.372.852,- Ft tőkét, 784.838,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 4.138.726,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[30] – (.....) számú lízingszerződésből eredően: 7.488.185,- Ft tőkét, 1.167.759,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 7.146.843,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[31] – (.....) számú lízingszerződésből eredően: 7.487.505,- Ft tőkét, 1.535.296,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 7.146.173,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[32] – (.....) számú lízingszerződésből eredően: 7.514.444,- Ft tőkét, 1.527.555,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 7.173.101,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot;

[33] – (.....) számú lízingszerződésből eredően: 6.552.457,- Ft tőkét, 1.213.727,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 6.256.139,- Ft után 2020. augusztus 29. napjától a kifizetés

napijáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

[34] Másodlagos keresetében – arra az esetre, ha a bíróság az elsődleges jogcímen előterjesztett keresetet nem tartja megalapozottnak – kártérítés jogcímen kérte az elsődleges keresetében meghatározott összegben marasztalni az alperest.

[35] Harmadlagos keresetében – első- és a másodlagos kereseti kérelmei teljesíthetőségének hiányában – az árfolyamrés alkalmazásának tisztességtelensége esetére kérte az érvénytelenség jogkövetkezményeként a lízingszerződéseket a megkötésük időpontjáig visszaható hatállyal érvényessé nyilvánítani a szerződésben alkalmazott vételi és eladási árfolyamok helyett a Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamának alkalmazásával és az ily módon érvényessé nyilvánított szerződések alapján kérte kötelezni az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a részére

[36] – a (...) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 8.308.149,- Ft-ot, 2.151.063,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 8.308.149,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[37] – a (...) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 1.755.498,- Ft-ot, 128.582,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 1.504.498,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[38] – a (..) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 3.652.954,- Ft-ot, 728.808,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 3.442.939,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[39] – a (.....) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 9.445.063,- Ft-ot, 1.049.968,- Ft lejárt késedelmi matot, valamint 8.995.577,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[40] – a (...) számú lízingszerződésből eredő főkövetelésként 3.921.433,- Ft-ot, 703.817,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 3.687.307,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[41] – a (.....) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 6.810.941,- Ft-ot, 1.062.146,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 6.469.609,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[42] – a (.....) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 6.810.272,- Ft-ot, 1.396.430,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 6.468.940,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[43] – a (.....) számú lízingszerződésből eredően főkövetelésként 6.837.208,- Ft-ot, 1.389.884,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 6.495.865,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot,

[44] – a (.....) számú lízingszerződésből eredően 5.941.392,- Ft tőkét, 1.100.537,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint 5.645.074,- Ft után 2020.08.29. napjától a kifizetésig járó,

a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, szerződésből eredő követelés jogcímén.

[45] Negyedleges keresetében a harmadlagos keresetében előadottak szerint kártérítés címén kérte az alperes marasztalását. Kérte továbbá az alperes perköltségben marasztalását, amelyet a lerótt eljárási illeték összegében és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet (IM r.) alapján meghatározott ügyvédi munkadíjban számított fel.

[46] Utalt arra, a lízingszerződések és háromoldalú megállapodások megkötésének időpontjára tekintettel a perben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A kereset jogalapjaként a rPtk. 198. § (1) bekezdését, 200. § (1) bekezdését, 201. § (1) bekezdését, 298. § a) pontját, 318. § (1) bekezdését, 321. § (1) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, 523. §-át, 332. § (2) bekezdését, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 2. § 11. pontját jelölte meg.

[47] Érvelése szerint a 2007. évi szerződések érvénytelensége nem vizsgálható, mert az alperes a (Y) Járásbíróság előtt folyamatban lévő perben megtámadási jogáról közokiratba foglaltan lemondott, ezért megtámadási joga a rPtk. 236.§ (4) bekezdése alapján megszűnt, illetve a szerződés érvénytelensége az előzményi perre tekintettel ítélt dolog. Erdemi védekezése szerint a felek között deviza alapú szerződések jöttek létre. A Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése szerinti kockázatfeltárási kötelezettség a fogyasztói pénzügyi lízingszerződésekre nem vonatkozik. Az egyedi szerződés és az üzletszabályzati rendelkezések, a tájékoztató brosrák, valamint a finanszírozási kérelmek szerint a tájékoztatás megtörtént.

[48] Nem állapítható meg az árfolyamrész alkalmazásának a tisztességtelensége sem. Az egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelensége nem fogyasztói szerződés alapján nem vizsgálható.

[49] Hivatkozott az Üsz. IX.4.a. pontjára, amely kimondta, hogy a lízingbevevőtől olyan mértékű kártérítést követelhet a lízingbeadó, amely abba a helyzetbe hozza, mintha a lízingbevevő szerződésszerűen teljesített volna. F/17-25. sorszám alatt csatolt kimutatásokra alapította kereseteösszegezését. F/30. sorszám alatt kimunkálta az alperes tartozását az árfolyamrész alkalmazása nélkül.

[50] Előadta, az alperessel és a jogelődjével egyaránt megállapodást kötött az integrált Cascora a biztosítási díjat 5 évre előre megfizette, és azt a megállapodás alapján a teljes futamidőre elosztva hárította át a lízingbevevőre. A kárenyhítési kötelezettségének tett eleget azzal, hogy a biztosítást a szerződés megszűnése után a lízingtárgyak birtokbaadásáig fenntartotta.

[51] A háromoldalú megállapodások eredményeként a lízingbevevő oldalán alanyváltozás történt a szerződés átruházásával.

[52] A szerződés létre nem jöttével kapcsolatos alperesi kifogással összefüggésben hangsúlyozta, a lízingszerződés több szerződés elemeit hordozó atipikus szerződés. A bírói gyakorlat alapján annak nem lényeges eleme a kamat, a díjak, vagy a költségek, így ezek szerződésben való feltüntetésének hiánya a szerződés létrejöttét nem érinti. A bírói gyakorlat által megkövetelt lényeges tartalmi elem a lízingtárgy és a lízingdíj meghatározása, amelyet a szerződések tartalmaznak. Így az, hogy a casco díja a szerződésben külön rögzítésre nem került, annak létrejöttét nem érinti.

[53] Az alperes alaki védekezése a per megszüntetésére irányult, mert a bíróságnak a keresetlevelet vissza kellett volna utasítania, abból ugyanis nem állapítható meg, hogy a követelés mikor járt le. Valamennyi szerződés 2012. év előtt megszűnt, így azok felmondására nem kerülhetett sor. Mindezen túl a kereset nem határozott, mert az összegezés nincs

levezetve. A felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval sem, mert a háromoldalú megállapodás alapján a lízingbeadó helyébe lépett, ezáltal ő a lízingbeadó, és a lízingbevevő egy személyben.

[54] Érdemi védekezése szerint a lízingszerződések nem jöttek létre, mert nem felelnek meg a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak, mert az egyedi szerződésben nem került feltüntetésre a kamat és az azt magában foglaló casco díj összege sem.

[55] A 2007-ben kötött lízingszerződések érvénytelenek, a rPtk. 236. § (3) bekezdése alapján a szerződéseket megtámadta. Érvénytelenségi okként hivatkozott az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő szerződési feltételek, valamint az árfolyamrés alkalmazásának a tisztességtelenségére. Álláspontja szerint tisztességtelen az árfolyamkülönbözet, a casco díj, a szerződéskezelési díj és egyéb ügyviteli költségek kiterhelése. A casco díjat a felperes árfolyamkülönbözettel terheltlen nem követelheti. Mindaddig, amíg a IC CASCO díj és a lízingdíj nem különíthető el, a kereset összege nem ellenőrizhető. Kifogásolta, hogy a szerződések megszűnése után is számított fel a felperes casco díjat.

[56] A hátralék összegét a felperes eltérően határozta meg a részletfizetési megállapodásban, a felmondásban, a háromoldalú megállapodásban és a későbbi elszámolásokban. Az első lízingdíj nem a felperes követelése, mert az vételárelőleg, amit az eladónak megfizetett a finanszírozáshoz nincs köze. Kifogásolta, hogy a keresetlevélből nem állapítható meg, hogy az egyes szerződésekre milyen befizetés történt, és azt a felperes hogyan számolta el, így részletes érdemi védekezés előterjesztésére nem volt módja.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[57] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 70 821 586 Ft-ot, ebből 57 494 958 Ft után 2020. augusztus 20. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát és 3 517 785 Ft perköltséget. Határozatának indoklásában rámutatott, hogy a per tárgyává tett lízingszerződések és háromoldalú megállapodások elbírálására a rPtk. rendelkezései az irányadók.

[58] Elsődlegesen az alperes alaki védekezését vizsgálva azt alaptalannak találta.

[59] Megállapította, a felperes igazolta, hogy a szerződések átütemezésre kerültek a (...) számú szerződés 2013. augusztus 5-én, a további szerződések pedig 2013. november 5-én jártak le, így az említett szerződés kivételével a többi felmondással szűnt meg. Kifejtett álláspontja szerint a felperes valamennyi eshetőleges keresete kellően meghatározott volt. Megjelölte az érvényesíteni kívánt követelése jogcímét, azt, hogy a keresetében, illetve annak mellékleteiben összegszerűen levezette-e, és milyen számítás szerint határozta meg a marasztalás összegét, nem a kereset határozott vagy határozatlan voltának megítélésére tartozó kérdés.

[60] Alaptalan a felperes perbeli legitimációjának hiányával kapcsolatos alperesi álláspont is. E tekintetben mindenben osztotta a felperes álláspontját, ítéletének indoklásában csupán visszautalt a felperes 33. sorszámú beadványában kifejtetteknek annak megisméltelése nélkül. Kiemelte, személyes meghallgatása során az alperes maga is akként értelmezte a megállapodásokat, hogy azokkal átvette az édesapja szerződéseit. Utalt arra, bár a rPtk. nem szabályozta a szerződésátruházást mint önálló jogintézményt, a bírói gyakorlat nem látta akadályát olyan tartalmú megállapodás megkötésének, amely alapján a kötelelem jogosulti oldalán az engedményezésre, a kötelezett pozíciójában a tartozásátvállalásra vonatkozó

szabályok alkalmazásával a szerződés alanya a szerződéses pozícióját átengedje harmadik személy részére.

[61] A 2012. évi megállapodásokkal tehát szerződésátruházás történt, a háromoldalú megállapodás eredményeként az alperes a szerződéseket átvette édesapjától, azokat módosítással, részletfizetési kedvezmény mellett vállalta teljesíteni. Téves az az érvelés, hogy az alanyváltozás eredményeként a lízingbevevő és a lízingbeadó pozíciójába egyaránt az alperes lépett.

[62] Az alperes érdemi védekezését vizsgálva, alaptalannak találta azt a hivatkozást, hogy az alperes jogelődjével kötött lízingszerződések nem jöttek létre. Rámutatott, a pénzügyi lízingszerződés olyan atipikus, több szerződés elemeit hordozó jogügylet, amelynek nem lényeges eleme a kamat, a díjak, költségek feltüntetése, így ezek szerződésben való feltüntetésének elmulasztása a szerződés létrejöttét nem érinti. A lízingbevevő a lízingtárgy használatáért nem kamatot, hanem használati díjat (lízingdíjat) köteles fizetni, a lízingdíj használati díj részét kell lízingszerződésnél a kamatrész kifejezés alatt érteni. A szerződés létrejötte szempontjából irreleváns, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati részét miként állapítja meg, ennek során a lízingkulcsot hogyan kalkulálja. Ezért a szerződés létrejöttét nem érinti, hogy a „kamat”, amely CASCO díjat is tartalmaz, milyen mértékű, és annak százalékos mértékét a szerződés külön nem jelölte meg.

[63] Osztotta az alperes álláspontját, hogy a rPtk. 236. § (1) bekezdése alapján a (3) bekezdésben írt határidőn túl érvénytelenségi kifogással élhet a szerződési feltételek tisztességére alapítottan. Nem fogadta el a felperesnek azt az érvelését, hogy a szerződésmódosítás, valamint a 2012-ben létrejött megállapodások a szerződés megerősítéseként értékelendők, továbbá az ítélt dologra való hivatkozását sem. Annak vizsgálatánál, hogy a megtámadási jog gyakorlására az alperes jogosult-e, jelentőséget tulajdonított az alperes (Y) Járásbíróság előtt folyamatban volt perben tett nyilatkozatainak. Hangsúlyozta, e perben az alperes akként nyilatkozott, hogy sem az árfolyamkockázat tisztességtelenségére, sem az árfolyamrés alkalmazása miatti érvénytelenségre nem hivatkozik. Ezért ezen érvénytelenségi okok kapcsán a megtámadási joga lemondással megszűnt. Megjegyezte, az alperes kifejezett, egyértelmű jogszabályhelyekkel alátámasztott kifogást az árfolyamkockázattal összefüggő érvénytelenségi ok kapcsán nem is terjesztett elő. Ezért az árfolyamkockázati tájékoztatás, illetve az árfolyamkülönbözet fizetési kötelezettséget megalapozó szerződési rendelkezések tisztességtelenségét érdemben nem vizsgálta.

[64] Kifejtette, az alperes hivatkozott ugyan az egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelenségére, azonban a bíróság felhívására e körben egyetlen konkrét szerződési pontot sem jelölt meg, amelyre nézve a tisztességtelenség vizsgálatára sor kerülhetett volna. Nem fejtette ki azt sem, hogy mikor és milyen egyoldalú szerződésmódosítás milyen hátránnyal járt a számára, holott a felperes részletes kimutatásokat csatolt arra, hogy mikor, milyen jogcímen, milyen összegeket számított fel az egyedi szerződés, az Üsz. és a Hirdetmény rendelkezései alapján.

[65] Alaptalannak találta a CASCO biztosítási díj felszámításával kapcsolatos alperesi álláspontot is. Rámutatott, a felek szerződésben állapodtak meg a CASCO díjnak a lízingdíjba történő beépítéséről. A felperes kimunkálta szerződésenként a beépített díj mértékét és igazolta annak megfizetését. Megfelelő indokát adta a felperes annak is, hogy miért tartotta fenn a biztosítási szerződéseket mindaddig, amíg a lízingtárgyakat birtokba nem vette az alperestől. Elfogadta, hogy ezzel a felperes kárenyhítési kötelezettségének tett eleget.

[66] Alaptalannak találta az alperesnek azt a védekezését, hogy a felperes legfeljebb kártérítés jogcímen érvényesíthetné igényét. Ezen álláspontját a hivatkozott eseti döntés (BH2020. 45) nem támasztja alá.

[67] A felperes a keresetlevélben jogcímenként és szerződésenként levezette követelésének összegét, a perben csatolt további kimutatásaiban az Üzletszabályzat és a hirdetmény rendelkezéseinek feltüntetésével kimunkálta, hogy szerződésenként milyen jogcímen, milyen összeget terhelt ki, ideértve az alperes által kifogásolt szerződéskezelési díjat és ügyviteli költséget is. Megfelelő indokát adta annak is, hogy az egyes kimutatásokban a hátralékos tartozás összegének meghatározásának különbözősége miből adódik. Nevezetesen abból, hogy az összegzésre különböző időpontokban került sor. Utalt arra, az egyedi szerződések 2. számú melléklete rögzítette a szerződéskötéskori időpontban ütemezett fizetési kötelezettség mértékét. Az, hogy a futamidőre ütemezett tartozás nincs összesítve, nem jelenti azt, hogy nem állapítható meg a kiinduló tartozás összege.

[68] A keresetlevélhez csatolt folyószámla forgalomról szóló kimutatások igazolják, hogy abban első tételként a szállítónak megfizetett első vételár-részlet az első lízingdíj összege.

[69] Miután a lízingszerződések érvénytelensége nem volt megállapítható, alaptalannak találta azt az alperesi érvelést, hogy a háromoldalú megállapodások az alapszerződések érvénytelensége folytán érvénytelenek. Ennek megfelelően a kereset szerint marasztalta az alperest.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[70] Az alperes fellebbezésben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Másodfokú perköltségét az IM rendeletre utalással számította fel azzal, hogy jogi képviselője általános forgalmi adó fizetésére köteles. Az elsőfokú ítélet eljárási és anyagi jogi felülbírálatát egyaránt kérte, eljárási és anyagi jogszabálysértésként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 170. § (2) bekezdés b), c), d) pontját, Pp. 172.§ (1) bekezdését, Pp. 275. §-át, Pp. 409. § (3) bekezdését, a rPtk.1. – 2. §-át, rPtk. 236. § (1) és (3) bekezdését, rPtk. 205. § (3) bekezdését, rPtk. 205/B. §-át, rPtk. 209. § (1) és (4) bekezdését, rPtk. 328. § (2) bekezdését, rPtk. 239. §-át, a Hpt. 210. § (2) bekezdését, 2013. évi CLXXVII. tv. 50. § (1) bekezdését, az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését jelölte meg.

[71] Változatlan álláspontja szerint a felperes nem rendelkezett perbeli legitimációval a perindításra, mert ő (alperes) nem volt szerződő fél a lízingszerződések tekintetében, a felperes perlési jogosultságát az engedményezési-tartozásátvállalási megállapodások sem alapozzák meg. A jogátruházási szerződés intézményét csak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:202. §-a szabályozza, míg a jelen perben alkalmazandó rPtk. azonban ilyen rendelkezést nem tartalmaz. Arra, hogy a szerződés alanya a szerződési pozícióját harmadik személy részére átengedje, a 7/2021 PJE, valamint a Ptk. hivatkozott rendelkezései alapján csak 2016. január 6-án, vagy azt követően kerülhetne sor. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Kúria álláspontját tükröző általa hivatkozott eseti döntéseket.

[72] Változatlanul állította, hogy a megállapodással egy személyben a lízingbeadó és a lízingbevevő helyébe lépett.

[73] Megismételte, hogy a megállapodások alapján a lízingszerződésből eredő tartozásokat vállalta át, és csupán a megállapodásban forintban rögzített folyószámlatartozást kellett megfizetnie. Tartozás tehát csak a megállapodások 1. pontjában foglalt összeg erejéig, illetve 2012. augusztus 17. napját követően a még futamidő alatt esedékessé vált tartozás erejéig állhat fenn.

[74] A felperes keresetváltoztatásai nem felelnek meg a keresetlevéllel szemben a Pp. 170. § (2) bekezdés b), c) és d) pontjában írt tartalmi követelményeknek. A megjelölt jogcímek tévesek, nem tartalmaznak az érvényesíteni kívánt jog a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést. Nem állapítható meg, hogy milyen összefüggés van a marasztalási igény és a petitumban megjelölt jogszabályhelyek között.

[75] A keresetváltoztatás Pp. 185. §-ában írt jogszabályi feltételei nem állnak fenn, mert a megváltoztatott kereseti kérelmek és az eredetileg előterjesztett keresetének a jog és tényalapja nem azonos. A felperes további kereseti kérelmei feltételhez kötött keresetek, amelyre a jogszabály nem biztosít lehetőséget. Hivatkozott arra, hogy a lízingbevevő perbenállása nélkül érvénytelenségre alapított igények nem érvényesíthetők.

[76] Sétélmezte, hogy az elsőfokú bíróság a Hpt.210. § (1) és (2) bekezdése ellenére az IC CASCO díjra vonatkozó kereseti kérelem „elmaradását” megfelelő tartalommal előterjesztett kereseti kérelemnek tekintette. A beszerzett iratokból nem állapítható meg, hogy neki mint engedményesnek IC CASCO díj fizetési kötelezettsége keletkezett. Utalt arra, a Hpt. 210. § (1), (2) bekezdése szerint valamennyi szerződési feltételben meg kell állapodni és az egyedi szerződésben nem került feltüntetésre sem a kamat, sem pedig a CASCO díja, ennek összegszerűsége nem ismert. Mindaddig, amíg nem állapítható meg, hogy a követelt összegből milyen összeg a biztosítási díj, addig a felperes egyik elszámolásának teljesítésére sincs lehetőség. Megismételte a lízingszerződés alapján a finanszírozó arra vállalt kötelezettséget, hogy a lízingbevevőnek finanszírozást nyújt lízingdíj ellenében, a CASCO díj ellenében pedig flotta szerződés keretében a gépjárművekre CASCO biztosítási szerződést köt, ez két egymástól független szolgáltatás, ezért a rPtk. 228. § (3) bekezdése alapján érthetetlen, ellentmondó feltétel semmis.

[77] A CASCO díjat csak forintalapon számíthatta volna fel a felperes, ehhez képest azt az árfolyamingadozáshoz igazította. A felperesnek a CASCO díjas táblázataival szemben a szerződések nyilvántartásait tartalmazó folyószámla egyeztetők eltérő adatokat rögzítenek. A felperes felügyeleti szervének már elsőfokú eljárásban hivatkozott határozatára utalással kiemelte, hogy a CASCO díj nem a szerződés teljesítéséhez kapcsolódik. A felperessel a lízingbevevő nem állapodott meg a lízingdíj tartalmi elemeiben, ezért e körben tartozásátvállalási nyilatkozatot sem tehetett. Lényeges tartalmi elemek hiányában pedig a felperes megsértette a Hpt. 210. § (2) bekezdését.

[78] Az elsőfokú bíróság ítéletéből nem tűnik ki, hogy mely keresetet bírálta el. Ugyanakkor nem is a felperes marasztalási igényeit, hanem az alperes érvénytelenségi semmisségi kifogást vizsgálta. Továbbra sem állapítható meg a keresetekből, hogy követeléseit a felperes milyen jóváírásokból vezeti le. Nem áll rendelkezésre az egyes törlesztési időszakokra lebontott, a tartozás jogcímét is magában foglaló részletes elszámolás, amelyből kitűnik a részteljesítéseknek megfelelő időpontban fennálló kamat- és tőketartozás mértéke, továbbá, hogy a felszámított terhek a szerződés, vagy az Üsz. mely szerződésén alapulnak. A felperes elszámolása tehát matematikailag nem levezethető és nem ellenőrizhető. Utalt arra, hogy jogelődjével deviza alapú szerződést kötött a lízingbeadó, azonban a felperes nem határozta meg a lízingdíjak devizában kifejezett összegét, sem a devizában fennálló tartozás összegét és azt sem, hogy a törlesztések a tartozás devizában kifejezett összegét hogyan, milyen mértékben csökkentették. Ennek hiányában nem ellenőrizhető a tartozás forintban kifejezett összegének helyes meghatározása sem. Az elszámolásból ki kell tűnnie annak is, hogy a forintban teljesített törlesztéseket milyen árfolyamon számolta át devizára. Ennek eredményeként az egyes törlesztések értékét devizában is meg kell határoznia. Megismételte, hogy az érvénytelen szerződés felmondása jogdogmatikailag kizárt.

[79] Álláspontja szerint az árfolyamrés érvénytelenségét az elsőfokú bíróságnak a kereset alapján el kellett volna bírálnia.

[80] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Költségét az IM rendelet 3. § (5) bekezdésére utalással számította fel azzal, hogy jogi képviselője nem tartozik áfa körbe.

[81] Az elsőfokú eljárásban előterjesztett valamennyi nyilatkozatát fenntartotta.

[82] Utalt arra, az alperes az elsőfokú eljárásban tett személyes előadásával ellentétes nyilatkozatot tett, amikor fellebbezésében arra hivatkozik, hogy csak a lízingszerződésből eredő tartozásokat vállalta át, és nem állapítható meg, hogy azok deviza alapúak voltak és az sem, hogy nem csak a megállapodásokba foglalt forintösszegben foglalt folyószámlatartozást kell megfizetnie. A szerződés deviza alapúságának vitássá tételére a másodfokú eljárásban a Pp. 373. § (1) és (2) bekezdése alapján nincs jogszabályi lehetőség.

[83] Értelmezhetetlen az az alperesi érvelés, hogy egyszemélyben ő a lízingbeadó és a lízingbevevő.

[84] Az elsőfokú ítéletből egyértelműen megállapítható, hogy a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek adott helyt, nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amelyben ez az elsőfokú bíróságnak kifejezetten nevesítenie kellett volna, az az ítélet indokolása alapján kétséget kizáróan megállapítható. Valamennyi kereseti kérelme megfelel a Pp. 170. § (2) bekezdésében írt jogszabályi követelményeknek. Megjelölte kereseti kérelmei sorrendjét, egymáshoz való viszonyát, valamint azok jogcímét is. A keresetváltozásokra az alperes ellenkérelmében előterjesztett védekezése miatt került sor.

[85] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában indokát adta, hogy az alperes által hivatkozott eseti döntés alkalmazását miért mellőzi. Megismételte, hogy keresete szerződésből eredő követelés, az Üsz. IX/4.b. pontjában foglalt kiadásokat, költségeket jogosult áthárítani a szerződésszegésre alapított felmondás esetén az alperesre, ezen többletköltségek a felperes tekintetében kárként jelentkeznek, azok összegét a hirdetmények tartalmazzák. Mindebből azonban nem következik, hogy követelésének jogcíme tételenként kártérítési keresetként lenne érvényesíthető.

[86] Az alperes fellebbezésében hivatkozott ugyan az árfolyamrés alkalmazásának érvénytelenségére, azonban fellebbezése az ezzel kapcsolatos megtámadási jogról való lemondás kapcsán kifejtett elsőfokú ítéleti álláspontot támadó indokolást nem tartalmaz. Téves a feltételes kereset előterjesztésével kapcsolatos érvelés, hangsúlyozta, hogy keresetei eshetőlegesek. Fenntartotta az integrált CASCO kapcsán tett valamennyi előadását, kiemelve, hogy a csatolt mellékletek a követelésének jogcímét és összepszerűségét is alátámasztják. A kereseti követelés összepszerűségét szerződésenkénti bontásban okirati bizonyítékokkal alátámasztva kimunkálta.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[87] A fellebbezés alaptalan.

[88] A fellebbezés kapcsán az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a felperes keresete megfelel-e a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, van-e olyan alaki vagy tartalmi hiányossága, amely a per megszüntetését, vagy a kereset elutasítását eredményezi. Az alperes fellebbezésében nem jelölt meg olyan perelőfeltételt, vagy pergátló kifogást, amely miatt a permegszüntetésnek lenne helye a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján és illet az ítéltábla sem észlelt. A keresetlevél állított hiányosságai a hivatkozás megalapozottsága esetén sem vezethetnének a kereset elutasításához, mert, ha a bíróság a keresetlevelet közli az

alperessel, azzal azt a jogi álláspontját juttatja kifejezésre, hogy perfelvételre alkalmasnak találta, ilyen esetben az esetleges hiányokat az eljárás során anyagi pervezetéssel kell pótolni (BDT2020. 4235.II.). Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet eljárásjogi felülbírálati körében anyagi pervezetési hibára nem hivatkozott, ilyet ítéltábla sem talált.

[89] A felperes keresete megfelel a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek.

[90] Téves az alperes álláspontja, hogy a felperes elsődleges és további keresetei feltételes keresetek. A felperes keresete – ahogyan arra a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott – látszólagos keresethalmazatot képeznek, kereseti kérelmei eshetőlegesek.

[91] Az eshetőleges (eventuális) kereset esetében a tárgyi keresethalmazat látszólagos: a felperest több olyan igény illeti meg, amelyek közül az egyiknek a sikeres érvényesítése kizárja másodlagos és esetleges további igény teljesítését, de az elsőként megjelölt igény teljesíthetatlensége nem zárja ki a további igények érvényesíthetőségét. A felperes ilyen esetben másodlagos (további) kereseti kérelmét az elsődleges kereseti kérelem elutasításának esetére terjeszti elő. Ha a bíróság helytad az elsődleges kereseti kérelemnek, a másodlagos kereseti kérelem tárgyalanná válik, ha viszont az elsődleges kereseti kérelmet elutasítja, érdemben kell döntenie a másodlagos kereseti kérelem tárgyában (hasonlóan: Kúria Pfv.20.489/2013/4., BH2018. 83, BH2017. 162).

[92] A másodlagos és a további kereseti kérelmek előterjesztése keresetváltoztatás keretében történt. Az alperes álláspontjával szemben azonban mind az eshetőleges tárgyi keresethalmazat előterjesztésének Pp. 173. § (2) bekezdésében írt, mind pedig a keresetváltoztatásnak a Pp. 185. §-ában megjelölt feltételei fennállnak. A felperes keresetei ugyanis ugyanabból a jogviszonyból, az alperes jogelődjével kötött lízingszerződésből erednek, és nincs olyan a keresetek között, amely más bíróság hatáskörébe, vagy kizárólagos illetékességébe tartozik. Annyiban helytálló az alperes fellebbezése, hogy a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatnak tartalmi szempontból a keresetlevél Pp. 170. §-ában írt kellékeinek meg kell felelnie [Pp. 185. § (2) bekezdés]. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében e körben elfoglalt álláspontjával. Megjegyzi az ítéltábla, az alperes fellebbezésében több olyan kifogást is támasztott, amelyre az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott. Ennek azonban azért nincs jelentősége, mert azt, hogy a keresetváltoztatás tartalmazó nyilatkozat megfelel-e a jogszabályi rendelkezéseknek, a keresethalmazat megengedett-e, a keresetváltoztatás jogszabályi feltételei fennállnak-e, illetve a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozat megfelel-e a keresetlevélre vonatkozó tartalmi követelményeknek, a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia. Ez utóbbi hiányosság jogkövetkezménye – adott esetben az eredménytelenül elrendelt hiánypótlást követően – a Pp. 185. § (3) bekezdése alapján a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozat visszautasítása.

[93] A felperes 37. sorszám alatt egységes szerkezetben előterjesztette a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatát, amely minden keresethez kapcsolódóan tartalmaz tényállítást, jogállítást, és jogi érvelést. Utal az ítéltábla arra, hogy jogi érvelés hiánya sem vezet feltétlenül a kereset elutasításához, amennyiben a jogállítás és a petitum között a logikai és jogi kapcsolat fennáll.

[94] Alapítan az alperesnek az a hivatkozása is, hogy a kártérítés iránti kereset nem felel meg a Pp. 170. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mert az e körben előadottak nem felelnek meg a kártérítési felelősség törvényi tényállásának. A felperes ezzel kapcsolatos keresete tartalmazza az érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölésével, az azt megalapozó tényeket és a jogi érvelést is. Az, hogy a jogalap, a tényalap és a jogi érvelés összhangja esetlegesen nem áll fenn, a kereset elutasításához vezethet. A jelen perben azonban ennek érdemi jelentősége nincs, mert az elsőfokú bíróság – az alperesi érveléssel ellentétben – ítéletének indokolásából kitűnően a felperes elsődleges kereseti kérelmét megalapozottnak találta, így a további keresetek megalapozottsága nem volt vizsgálható.

[95] A jogalap mint érvényesíteni kívánt alanyi jog megjelölése a keresetlevélben nem csak az alapul szolgáló konkrét jogszabály megjelölésével, hanem a jogszabályi rendelkezés tartalmának egyértelműen azonosítható módon való leírásával is megtörténhet (BH2020. 273.II.).

[96] Ezért az, hogy a felperes a rPtk. 523. §-át is megjelölte, mint érvényesíteni kívánt jogot, nem vezethet a kereset elutasításához. Tényelőadása és jogi érvelése alapján ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy követelését a lízingszerződés rendelkezéseire alapítja.

[97] Tény, hogy a felperes az elsődleges kereset jogcímeiként szerződésből eredő követelést jelölt meg. Keresetlevelében azonban hivatkozott az Üsz.IX.4.a.) pontjára, amelynek értelmében a szerződés lízingbevevő szerződésszegése miatti megszűnése esetén a szerződésszerű teljesítés elmaradásával bekövetkezett kárt kártérítésként lehet érvényesíteni. Ez pedig megfelel a Kúria BH2020. 45. számú eseti döntésében kifejtett álláspontjának.

[98] A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú ítélet érdemben felülbírálható volt.

[99] Az alperes fellebbezési hivatkozásait logikai sorrend szerint követve az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a perbeli jogviszonyban bekövetkezett-e a confusio, amely a szerződés megszűnését eredményezte a rPtk. 322. §-a alapján. E szerint megszűnik a szerződés, ha ugyanaz a személy lesz a jogosult és a kötelezett, vagyis a követelés és a tartozás egy kézben egyesül (confusio) és így a jogosult személye azonos lesz a kötelezett személyével. A 2012. augusztus 17. napján kötött megállapodásból ez nem következik. A háromoldalú megállapodás alperes által hivatkozott rendelkezése ugyanis a tényállásban írtak szerint az elszámolás egy tételére, a termékértékesítési számlában megjelölt piaci ár és az átvállalt hátralévő tartozás összegének különbözetére vonatkozik. Mindemellett a szerződés rPtk. 322 §-a alapján történő megszűnése esetén a rPtk. 319. § (2) bekezdésében írtak szerint a felek között el kell számolni. Önmagában tehát a confusio megállapíthatósága sem tenné lehetővé automatikusan a kereset elutasítását.

[100] Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a 2012. augusztus 17. napján engedményezés-tartozásátvállalási megállapodások jogi minősítését illetően elfoglalt álláspontjával. A szerződésátruházás sui generis jogintézményét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:208. §-a fogalmazza meg. A bírói gyakorlat azonban a rPtk. alkalmazási körében is elfogadta, hogy a szerződésből kilépő, a szerződésbe belépő és a szerződésben maradó fél háromoldalú megállapodásával a szerződési pozíció átruházható (BH2006. 409., BDT2008. 1760., BDT2012. 2707., BDT2021. 4329.I.). A Ptk. lényegében a kialakult bírói gyakorlatot tükrözi. Helyesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a megállapodással a lízingbevevő szerződési pozíciójában alanyváltozás következett be, az alperes a lízingbevevő jogutódjává vált.

[101] Ez megfogalmazásra került az alperes által hivatkozott 7/2021. PJE határozatban is, amely azonban nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy a szerződéses pozíció harmadik személy részére történő átengedésére csak 2016. január 6-án, vagy azt követően kerülhet sor. Az erre vonatkozó fellebbezési előadás annak téves értelmezésén alapul.

[102] A fellebbezésben hivatkozott a Kúria Gfv.VI.30.181/2021/4. számú eseti döntése a jelen perben irányadó megállapítást e körben nem tartalmaz, mert az alapul szolgáló tényállás szerint a felek között engedményezés és nem szerződésátruházás történt, mint ahogyan a BH2021. 16. számú eseti döntés alapját képező tényállásban is.

[103] A megállapodás 1. pontja egyértelműen rögzíti az eredeti lízingbevevő mint engedélyező értéknapi fennálló tartozását. A 2. pontban rögzítésre került az is, hogy e tartozáson felül az engedményezőt terhelik az értéknapot követően esedékessé váló fizetési kötelezettségek, amelyek teljesítésére az egyedi lízingszerződésben és az annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzatban foglaltak szerint köteles.

[104] A megállapodás 3. pontjában az alperes édesapja mint lízingbevevő a lízingszerződésből eredő jogait és kötelezettségeit az alperesre engedményezte, aki ezzel egyidejűleg valamennyi (1. és 2. pontban megjelölt) tartozásaira tartozásátvállaló nyilatkozatot tett, amelyhez a felperes hozzájárult. Ezzel megvalósultak a szerződésátruházás kritériumai: háromoldalú megállapodás jött létre, amely kapcsolatot teremtett a két szerződés között, és ennek eredményeként az új felet a kilépő féllel azonos jogok illetik, illetőleg kötelezettségek terhelik. Ezzel a jogviszonyból kilépő alperesi jogelőd és a kötelemben maradt felperes közötti jogviszony megszűnt, ugyanakkor a korábbival azonos tartalommal az alperes jogelődjének a helyébe lépett, következésképp fizetési kötelezettségét a lízingszerződés tartalma határozza meg.

[105] Az alperes fellebbezésében változatlanul hivatkozott arra, hogy a Hpt. 210. § (1) és (2) bekezdése ellenére az IC CASCO díja a szerződésben nem került feltüntetésre. Az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg a lízingszerződés fogalmát, annak lényeges tartalmi elemeit. Ennek alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a lízingdíj felek megállapodásán alapuló egyik elemét jelentő CASCO díj önálló feltüntetésének a hiánya nem érinti a szerződés létrejöttét. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének e körben kifejtett indokaival mindenben egyetért, azt megismételni nem kívánja, csupán visszautal arra (hasonlóan: BDT2015. 3328, BH2016. 148, BH2017. 125.).

[106] Az IC CASCO kapcsán az alperes ezt meghaladóan vitatta a díj felszámíthatóságának a jogalapját.

[107] A felperes 10/F/14. és 10/F/15. sorszám alatt csatolta a felperes és az alperesi jogelőd, illetve a felperes és az alperes között létrejött integrált casco biztosításra a tényállásban írt tartalommal megkötött megállapodást. Ilyen tartalmú megállapodás megkötésének a Ptk. 200. § (1) bekezdésének diszpozitív rendelkezésére tekintettel nem volt jogszabályi akadálya. Ettől eltérő kérdés a megállapodás érvényessége. Itt utal az ítéltábla arra, nem értelmezhető az alperesnek a rPtk. 228. § (3) bekezdésére történő hivatkozása. A rPtk. 228. §-a szerinti feltétel ugyanis kizárólag olyan bizonytalan jövőbeni esemény lehet, amelytől a felek a szerződés hatályának beállítását vagy megszűnését teszik függővé. Ennek figyelembevételével a feltétel lehet az (1) bekezdés szerinti felfüggesztő, továbbá a (2) bekezdés alapján bontó feltétel. A (3) bekezdés a felfüggesztő vagy bontó feltétel érvénytelenségére vonatkozó szabályokat rögzít. A perbeli ügyben azonban sem a lízingszerződés, sem az integrált casco biztosításra vonatkozó megállapodás nem tartalmaz felfüggesztő, illetve bontó feltételt.

[108] A casco díjnak árfolyamkülönbözettel való kiterhelése az erre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenség okán való érvénytelenségének kérdését érinti. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a (Y) Járásbíróság előtti perben tett nyilatkozata folytán az alperes megtámadási joga e körben a rPtk. 236. § (4) bekezdése alapján megszűnt. Ugyanezen okból nem érvényesíthette jelen perben az alperes az árfolyamrés alkalmazására vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelenségével kapcsolatos megtámadási jogát sem. A felperes harmadlagos keresete kapcsolatos az árfolyamrés alkalmazása miatti érvénytelenséggel, e keresetet az előzőekben kifejtettek szerint azonban a bíróságnak nem kellett elbírálnia, ezért alaptalan az erre vonatkozó fellebbezési hivatkozás.

[109] Mivel az alperes a szerződésátruházás eredményeként a lízingbevevő pozíciójába lépett, további személyek perbenállásának szükségessége nem merült fel.

[110] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az általa csatolt okirati bizonyítékokkal alátámasztotta keresete összecszerűségét. Szerződésenként kimunkálta a lízingbevevőt terhelő fizetési kötelezettséget, megjelölve annak jogcímét és az annak alapjául szolgáló szerződési rendelkezést, valamint az alperesi befizetések elszámolását. Csatolta az annak igazolására szolgáló dokumentumokat. Ezek alapján az alperesnek volt lehetősége arra, hogy érdemben vitassa a felperesi elszámolás mely adatát milyen okból vitatja. A fellebbezés

az összegerszerűséget érintő konkrét előadást kizárólag az árfolyamkülönbség és az árfolyamrés alkalmazhatóságát illetően tartalmaz, amely megtámadási kifogás érdemben a kifejtettek szerint nem volt vizsgálható. Emellett a lízingdíjak, a törlesztések, a tartozás összegének devizában való meghatározása, valamint a törlesztési árfolyam feltüntetésének a hiányára hivatkozik. Ez utóbbi hivatkozása azonban a Pp. 373. § (1) bekezdése szerint meg nem engedett ellenkérelemváltoztatás, amelynek vizsgálatára a másodfokú eljárásban nem kerülhetett sor. Ugyancsak meg nem engedett ellenkérelemváltozás a lízingszerződések deviza alapúságát vitató alperesi előadás (fellebbezés 4. pont).

[111] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képviselőjével felmerült, az IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkalmazandó 3. § (2) bekezdés b) pontja, és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló a Pp. 81. §-a szerint felszámított másodfokú perkölségének a megfizetésére.

[112] A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2023. január 25.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró